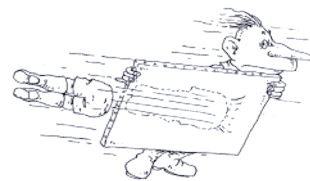

2

Is deze tekst geschikt?

Vóór het lezen

- Wat gaan we doen?

Stel dat je iets wilt weten over windhozen.

Is de tekst op de volgende bladzijde daarvoor dan geschikt? Dat ga je in deze les beoordelen.

- Wat zie je al?

- Wat voor een tekst is het?

- Wat weet je al?

- Woorden en zinnen

Een familie zoekt in de ravage die de windhoos op de camping Duinoord achterliet, naar nog bruikbare spullen.

Tijdens het lezen

Lees tekst

Windhoos op Ameland

Van onze weerkundig medewerker

KEES FLOOR

17 augustus 1992

DE BILT - Een windhoos op Ameland in de maand augustus is niets uitzonderlijks. Windhozen zijn in Nederland weliswaar tamelijk zeldzaam, maar uit het beperkte aantal waarnemingen dat beschikbaar is, blijkt een duidelijke voorkeur voor deze maand. Ook juli en september zijn nog maanden met relatief veel windhozen; daarbuiten is het verschijnsel uiterst zeldzaam.

(...) Kleine windhozen doen zich in Nederland twee- of driemaal per jaar voor; zware hozen treden eenmaal per tien tot twintig jaar op. Het merendeel van de hozen wordt gezien langs de kust, en dan vooral in het Waddengebied.

(...) Zware hozen treden vooral op in het binnenland, zoals op 17 juli 1987 bij Oldebroek en op 25 juni 1967 in Chaam en Tricht. Beide hozen waren krachtiger dan die van gisteren op Ameland en ook sterker dan de hoos die

Ameland op 11 augustus 1972 trof.

(...) Windhozen zijn gekoppeld aan zware buien. Boven land ontstaan dergelijke buien vooral in de zomer later op de dag, als het temperatuurverschil tussen het door de zon opgewarmde landoppervlak en de lucht op enkele kilometers hoogte flink kan oplopen. Als bovendien de wind met het toenemen van de hoogte sterk van richting verandert en in kracht toeneemt, zijn de omstandigheden geëigend voor de vorming van zware buien en worden ook windhozen mogelijk.

(...) Als er dan (...) koude, uit de poolstreken afkomstige lucht over het relatief warme water van de Noordzee en de Waddenzee toestroomt, moet men eveneens verdacht zijn op hoosverschijnselen.

Dergelijke windhozen zullen nooit ver het land optrekken, omdat de omstandigheden er minder gunstig zijn dan in het gebied waar ze zich vormden.

(...) Een windhoos is een wervelwind die de vorm heeft van een slurf. De hoos ontstaat door de aanzuigende werking van een actieve buienwolk.

(...) De slurf, hoogstens enkele honderden meters breed, is zichtbaar door waterdruppeltjes of door stof dat van de grond is opgewaaid. Hij verplaatst zich met de bui mee. De wind is het krachtigst op ongeveer vijftig meter uit het midden van de slurf, maar is daar natuurlijk moeilijk te meten.

Toevallig trok er in Nederland eenmaal een hoos langs een windmeter; dat gebeurde op Vlieland op 5 november 1948. Er werd toen een windsnelheid geregistreerd van 200 km per uur.

Schade treedt alleen op als de slurf de grond raakt of dicht nadert.

De hoge windsnelheden vormen niet de enige oorzaak van de schade die wordt aangericht. In de hoos vinden stijgende luchtbewegingen plaats. Voorwerpen die met deze luchtstroom omhooggetild worden, kunnen bij het vallen schade veroorzaken en beschadigd raken. Verder is de luchtdruk in een windhoos lager dan daarbuiten. Zwakke muren of daken kunnen zo tijdens het passeren van een hoos naar buiten worden geduwd, waarna de restanten een prooi vormen voor de wind.

Na het lezen

- Opdrachten maken

- 1 Stel je voor: jij wilt weten wat er onlangs precies op Ameland is gebeurd toen de windhoos overkwam. Is deze tekst daarvoor geschikt? Leg je antwoord uit.
- 2 Windhozen ontstaan niet zomaar. Er zijn bepaalde dingen die een rol spelen bij het ontstaan van windhozen. Welke dingen? Maak een lijstje.
- 3 Hoe ontstaan windhozen en waaraan herken je ze? Zet de gegevens uit de tekst in een schema. Gebruik het kopieerblad „Schema”.
- 4 Worden er regelmatig windhozen voorspeld bij een weersverwachting? Leg je antwoord uit.
- * 5 Welke weerkundige begrippen ken jij van de radio en de tv?

- Om te onthouden

Een tekst over een onderwerp is geschikt als de vragen die je bij dat onderwerp hebt, in de tekst worden beantwoord.

